

MŰLEÍRÁS

ÚJPEST, VÁCI ÚT 121. FŐVÁROSI VÍZMŰVEK ZRT.
NAGYFELSZÍNI VÍZTISZTÍTÓ MŰ HASZNOSÍTÁSÁT CÉLZÓ
VÁROSÉPÍTÉSZETI ÖTLETPÁLYÁZAT

2010 FEBRUÁR 1.

TARTALOM- ÉS RAJZJEGYZÉK

Előlap

Tartalomjegyzék

Műleírás

- építészet és fenntarthatóság
- műemlékvédelmi értékleírás
- városrendezés
- közlekedés
- közmű
- gazdasági hasznosítás

Magyarázó, kiegészítő dokumentáció

- ábraanyag

Terv és képanyag

- tábló_01: Helyszínrajz M=1:1000, elemzések
- tábló_02: Vezérszíni alaprajz és kertészeti terv M=1:500
- tábló_03: Homlokzatok, metszetek M=1:500
- tábló_04: Kiegészítő alaprajzok M=1:500, látványtervek
- tábló_05: Látványtervek

ÉPÍTÉSZELET – FENNTARTHATÓSÁG

Építészeti célok

Európa használaton kívüli barnaövezeteinek a városi életbe történő integrációja kulcsfontosságú urbanisztikai kérdés. A városfejlődés alapvető értéke a kontinuitás, mely összességében a város térszerkezetének, épületállományának, infrastruktúrájának és kulturális rétegeinek történeti egymásra épülése. A volt vízmű területet azonban meglehetősen nehéz egy, a barnaövezetek esetén szokványos integrációs folyamattal beágyazni a városi szövetbe, hiszen elhelyezkedése olyan periférikus helyzetbe hozza, mely új építészeti, közlekedési, fenntarthatósági és gazdasági elvek kimunkálására sarkalta tervezőcsapatunkat. Célunk, hogy a terület sok szempontból hátrányos, periférikus elhelyezkedéséből előnyt kovácsoljunk: egy olyan, távlatilag mind szociális, mind energetikai szempontból önfenntartó egységet képzelünk el, mely környezettudatossága révén közép Európa mintaberuházása lehet. Az általunk **Vízgyár - ECOcity** fejlesztésnek elnevezett beruházás megvalósíthatóságának érdekében a tervezés során a következő döntéseket hoztuk meg:

- megtartandó műemléki épületegyüttes kiválasztása, funkcióváltásának meghatározása
- a terület sávos funkcionális felosztása a fenntarthatóság, a gazdaságosság, valamint az intimitás és izoláltság igényének figyelembevételével
- a funkciómix (intézményi és szolgáltatás, műemlék, konferencia és öko, oktatás és szállás, rekreáció) felosztása 12 és 24 órás bontásban, elkerülendő egy "szellemváros" kialakulását
- az egyes funkciók telepítésénél, az épületek elhelyezésénél teljesüljenek a környezettudatosság (természetes szellőzés, tájolás, benapozás, áramlástechnika) szempontjai
- olyan, magas igény szintű zöld felületek kialakítása, melyek nem csak a komfort érzetet növelik, de hozzájárulnak a fejlesztés önellátásának megvalósításához
- távlati célként mindenképpen javasolnánk a **Vízgyár - ECOcity** fejlesztés területében lévő Duna-part rehabilitálását a terveinkben javasolt módon és funkcióval.

Fenntarthatósági célok

Célunk egy ökológiai elvek alapján működő mintaberuházás létrehozása, amely a legújabb kutatási eredményeket, technológiákat és városfejlesztési szemléleteket felhasználva innovatív módon válaszol a 21. század legnagyobb kihívásaira: a klímaváltozásra és a természeti erőforrások túlhasználására. Olyan hosszútávon is fenntartható rendszert kívánunk létrehozni, melynek használói maradéktalanul élvezhetik a modern életforma kényelmét anélkül, hogy korlátoznák a jövő nemzedékek lehetőségeit.

One Planet Principles (Egy Bolygó Elve):

A gazdasági, természeti és társadalmi szempontból is fenntartható rendszer kialakításához a Nagy-Britanniában már standardnak számító – a WWF és BioRegional által kidolgozott – *One Planet* fenntarthatósági szempontrendszert vettük iránymutatásul, melynek elemei a következők:

1. karbon semlegesség	6. fenntartható vízkezelés
2. hulladék mentesség	7. természeti környezet védelme
3. fenntartható közlekedés	8. kulturális örökség védelme
4. fenntartható anyaghasználat	9. helyi gazdaság támogatása
5. helyi élelmiszerellátás	10. egészség és jólét

Megvalósult eco-city fejlesztések

Az elmúlt évtizedben több példaértékű eco-city fejlesztési beruházás valósult meg, köztük a *One Planet* elvek szerint kialakított BedZED lakóterület London mellett, a barnamezős BO01 öko-városrész Malmöben, a karbonsemleges városfejlesztés Vaxjoben, és a freiburgi eco-city. Ezek a világviszonylatban is elismert fejlesztések bebizonyították, hogy a kitűzött célok nem utópisztikusak, hanem a mai eszközökkel megvalósíthatók és működtethetők. Továbbá bebizonyították, hogy a fenntarthatóságra alapozott városfejlesztés gazdasági szempontból is jövedelmező, mind a beruházói, mind az üzemeltetői, mind pedig a felhasználói oldalán.

Minta beruházás

Miután hazánkban és a kelet-európai régióban egyelőre nincs hasonló progresszív beruházás, a **Vízgyár - ECOcity** példaértékű városfejlesztési projekté válna, első lenne a maga nemében. A hosszú távú sikert az ide telepített

kutatás/fejlesztési funkció is biztosítja, mely folyamatosan az élvonalban tartja, dinamikusan fejleszti az itt alkalmazott technológiákat és magát az ECOcityt.

Fenntartható mikrorendszer

A **Vízgyár - ECOcity** fejlesztés során – a legújabb városfejlesztési elveknek megfelelően - egy fenntartható mikrorendszer kialakítására teszünk javaslatot, mely a lehetőségekhez mérten képes a városi nagy infrastruktúrától és ellátórendszerektől függetlenül is biztosítani saját működési feltételeit. Emellett készen áll arra, hogy a jövőben egy decentralizált, intelligens, városi infrastruktúrahálózat (*smart-grid*) mikroegysége legyen. Ezt az elvet érvényesítjük a *megújuló energiaellátás*, a *csapadékvíz- szennyvíz- és hulladékkezelés*, *közlekedés*, valamint az *élelmiszerellátás* tekintetében. Tisztában vagyunk vele, hogy a meglévő helyzetben a főhálózatról való leválás sem műszaki sem jogszabályi tekintetben nem kivitelezhető teljes mértékben. Ezért az első ütemben két zónát hozunk létre: **1.** a középső *off-grid* zónát a műemléki-öko sávban, melynek autonóm működést javasolunk; **2.** és a *hagyományos* zónát az intézményi-szolgáltató és az oktatási sávban, ahol továbbra is igénybe vesszük a városi infrastruktúrát. Középtávon célunk, hogy a saját előállítású fenntartható erőforrások fedezzék a teljes ECOcity szükségleteit, és a városi hálózatot csak pufferként kelljen igénybe venni. Hosszútávon el kívánjuk érni a **Vízgyár - ECOcity** karbonsemleges működését (zéró CO₂ összkibocsátást).

Energetika és karbonsemlegesség

A **Vízgyár - ECOcity** fejlesztés kiemelt célja, hogy a működésből származó össz-CO₂ kibocsátása 50%-kal kevesebb legyen, mint egy hasonló léptékű hagyományos beruházásé (ami a mai Európai Unió és a nemzeti vállalat két és fél szerese). Ezt elsősorban az épületek energiahatékonyságának növelésével, innovatív építési technológiákkal és megújuló energiaforrások széleskörű alkalmazásával kívánjuk elérni. A terület adottságai gazdag lehetőségeket kínálnak a nap-, szél-, geo-, víz- és biomassza energia hasznosítására. Az első ütemben a műemléki-öko sáv létesítményeit teljes mértékben ezek a források látnak el, középtávon pedig, mikor a megtermelt energia főhálózatba táplálásának és kivételének a feltételei már városi léptékben is biztosítottak, javasoljuk az összes létesítmény megújuló energiából történő ellátását. Alkalmazott megoldások:

- fotovoltaikus panelek
- sugárcsöves mederfenék turbina
- hagyományos és axiális szélturbinák
- nagy nyomású biomassza és biogáz kazán
- geotermikus hőszivattyú
- mikroalga foto-bioreaktor

Innovatív biomassza technológia: *alga foto-bioreaktor*

A **Vízgyár - ECOcity** Magyarországon először alkalmazza a legújabb fejlesztésű mikroalgákkal üzemelő *foto-bioreaktort*, mely napfény segítségével bio-üzemanyagot termel. A folyamat lényege, hogy fényáteresztő csövekben speciális alga szuszpenziót keringetnek CO₂ gáz betáplálás mellett, amiből az algák napfény, vagy megvilágítás hatására oxigént és biomasszát termelnek. Bizonyos algafajok a megkötött szén olajjá alakítják, mely akár a testtömegük 40%-át is kiteheti. A szűrt algatömegből ezután préssel biodizelt, vagy gázosítással biogázt nyernek, melyet a kombinált biogáz-kazánban (CHP) hő- és elektromos energiává alakítanak. Ezt a rendszert alkalmazzuk az irodaépületek déli, energiatermelő homlokzatain.

Fenntartható csapadékvíz és szennyvízkezelés

Céljaink között szerepel, hogy a terület és az intézmények vízfogyasztása 2020-ra az átlagos fogyasztás 50%-a legyen. Ezt víztakarékos technológiákkal valamint csapadékvíz gyűjtéssel és szűrkevíz hálózat kiépítésével érjük el. Az összegyűjtött csapadékvíz központi ciszternába gyűlik össze, és ez szolgál a WC-k öblítésére, valamint a zöldfelületek öntözésére.

A szennyvíz egy kisléptékű, helyszíni biológiai szennyvíztisztító műbe kerül, mely zárt rendszerben működik, így nem jelent veszélyt a talajvízkészlet minőségére. A szennyvízből tisztított szűrkevíz nyerhető vissza, a szennyvíziszap pedig energiatermelésre alkalmas biomasszává, valamint komposztálható trágyává alakítható. A folyamat anaerob szakasza zárt rendszerben zajlik, így nem jelent kellemetlen szagterhelést a környezetére.

Az épületek zöldteteje az intenzív záporok idején lassítja és visszatartja a csapadékvizet, a szűrkevíz-gyűjtő ciszternák kapacitását meghaladó csapadékvíz pedig az evaporációs medencékben, a vizes élőhelyen, valamint a rekreációs erdő területén kerül szikkasztásra.

Hulladék újrahasznosítás

A területén keletkező hulladék 100%-ban szelektív gyűjtésű. Ennek - hasonló példákat figyelembe véve – átlagosan 60% a újrahasznosítható, a maradék rész korszerű hulladékégetőkben energiává alakítható. A szerves hulladék helyben komposztálásra kerül, emellett biogáz előállításra és energiatermelésre is alkalmas.

Fenntartható közlekedés

A közlekedés munkarészben későbbiekben vázolt rendszert támogatandó a fejlesztés területen elektromos mikrobusz rendszert alkalmaznánk, melyek elektromos feltöltése a helyi, szélturbina farmokról történne.

Helyi élelmiszerellátás, helyi gazdaság támogatása

Javasoljuk, hogy a **VÍZgyár - ECOcity** intézményeinek élelmiszerellátása 50%-ban a környező településekről, 100 km-es körzeten belülről, ellenőrzött biológiai gazdaságokból származzon. Ennek egy részét a területen lévő gyümölcsösben és agro-kertekben termelhetik meg, másik része a környező biogazdaságokból érkezik. Ez lehetővé teszi a jó minőségű és friss élelmiszerellátást, serkenti a helyi gazdaságot, valamint csökkenti a szállításból származó CO₂ kibocsátást.

Kutatás + fejlesztés

A funkcióváltás során a műemléki egységeknek K+F (kutatás és fejlesztés) rendeltetést adtunk. A déli szűrőház a klímakutatás funkciót kapta, míg az északi szűrőház - északi derítők - volt szénportároló együttes a megújuló energia kutatással, illetve azok bemutatásával foglalkoznak.

MŰEMLEKVÉDELMI ÉRTÉKLEÍRÁS

Technológia-történeti érték: a derítomedencés felszíni víztisztítás sajátos magyarországi (MÉLYÉPTERV) fejlesztése, mely eltér a nemzetközi gyakorlattól. Alkalmazása Magyarországon több helyen is megtalálható, megtartását és műemléki védelmét azonban több tényező is ezen a helyszínen indokolja:

a Budapesti Vízművek további, részben technológiailag, technológia-történetileg összefüggő, közelben lévő objektumai (Káposztásmegyeri vízműtelep, Felszíni vízkivételi mű, I. számú átemelőtelep)

a főváros azon részén helyezkedik el, mely terület hasznosítása lehetővé teszi az ipari műemlékegyüttes fennmaradását, és értékeihez méltó újrahasznosítását ellentétben a technológia vidéki példáinak lehetőségeivel szemben

A technológia építészeti megjelenésének értékei kiemelik a hasonló vidéki víztisztító telepek sorából:

a technológiát befogadó ipari épületegyüttes elrendezésének – a technológiai követelményeken túlmutató – egysége és harmóniája, az ipari terület térstruktúrájának kvalitása, az egyes épületek építészeti kvalitása, formavilága

Az épületegyüttes megtartandó elemei

A feltétlen megtartásra javasolt épületek köre:

Derítőházak (északi, déli): megtartandó – földbe süllyesztett monolit vasbetonmedence, paneles vasbeton oldalfal, kazettás szerkezetű kupolahéj laternával

Szűrőházak: megtartandó – északi: középfolysós megvilágítás, egymás mellé sorolt donga fedés, déli: szinuszgörbe alakú, üvegtégla berakású héj-donga lefedés, mely meredeken a pilonszerű bejáratok fölé húzódik, klinker téglaburkolat és vakolat

Szénportárolók: részlegesen megtartandó – két nagy henger alakú torony, klinkertégla burkolat és vakolat

Az előző kört szükség szerint kiegészítő további megtartásra javasolt épület:

Központi irodaépület: részlegesen megtartandó

Kazánház: részlegesen megtartandó

A technológiai és építészeti elemek, valamint a berendezés megtartandó elemei:

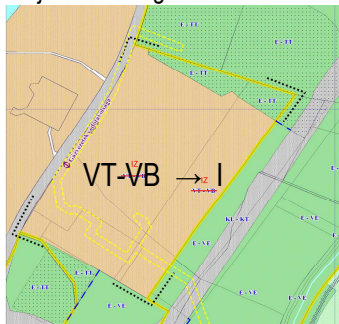
Szűrőházak üvegtégla berakása – részlegesen megtartandó

Derítőházak monolit vasbetonmedencéi – részlegesen megtartandó

Derítőházak megmaradt berendezés elemei – részlegesen megtartandó

VÁROSRENDEZÉS

A tervezési terület Budapest városszerkezetében szigetszerűen jelenik meg. A főváros északi részén, a Duna menti zónában található terület a nemrég megépült Megyeri hídtól délre, az M0, a 2/A és a Váci út közé ékelődve helyezkedik el. A Duna közelsége és a fent említett nagy forgalmat bonyolító utak, valamint a kellemes táji környezet segítik a terület reális fejleszthetőségét.

A tervezési terület a főváros településszerkezeti tervében már *Központi vegyes* területként jelenik meg, mely területfelhasználási egység megfelelő a tervezett intézményi funkcióknak.

A pályaműben javasolt funkcionális fejlesztések megvalósításához az FSZKT módosítása szükséges. A terület jelenleg VT-VB *vízbeszerzési, víztárolási* keretövezetbe sorolt. A kutatás-fejlesztés, iroda, konferencia központ, szálloda, kollégium, oktatás és rekreáció funkciók az I *intézményi* övezetbe való átsorolást teszik indokoltá. Az ingatlan E-TT *természeti terület* kategóriába sorolt részét jelenlegi keretövezeti felsorolásának megfelelően javasolt megtartani a területen lévő természeti értékek miatt.

Az övezetben alkalmazni javasolt beépítési paramétereket az alábbi táblázat tartalmazza:

Építési övezet jele	Beépítési módja	Az építési telek				Szintterületi mutató m ² /telek m ²	Az épület építménymagassága	
		legkisebb területe	legnagyobb beépítettségű terepszint		legkisebb zöldfelülete		min. m	max. m
			felett %	alatt %				
		m ²	%	%	%			
I	SZ	10.000	35	55	35	0,7	-	25,0

A meghatározott paraméterek a terület terhelhetőségét közlekedési, építészeti és funkcionális szempontból egyaránt veszik figyelembe.

KÖZLEKEDÉS

A tervezett fejlesztés, a **Vízgyár - ECocity** projekt közlekedési kiszolgálását a terület nyugati oldalát határoló Külső Váci útról

(2. sz. főút fővárosi szakasza) lehet biztosítani. A terület keleti oldalát határoló, M0 kapcsolatot biztosító külterületi besorolással rendelkező 2/A jelű úton az útvonal hálózati szerepe és a csomóponti távolságokra vonatkozó előírások miatt (900-1200) új csomópont ugyanis nem létesíthető. A **Vízgyár - ECocity** projekt településszerkezeti helyzetéből, és a főúthálózati kapcsolatok adottságai alapján a fejlesztés nyomán a Külső Váci úton jelentkező célforgalom 90%-a déli orientáltságú (ez az irány biztosítja a kapcsolatot Újpesttel és Budapest jelentős részével is, az M0-gyűrűn keresztül a Budai térséggel és a Ferihegyi repülőtérrel). A Külső Váci úton északi irányból csak a Dunakanyar térségének forgalma – 10% – jelentkezik.

A tervezett ingatlanfejlesztések együttes, közel 3.000 férőhelyes parkolási igényének forgalmi szempontból meghatározó része az iroda és oktatás funkció. Ennek alapján a várható személygépjármű célforgalom a reggeli csúcsidejében 600-800 utas/óra értékre becsülhető. A közforgalmú közlekedés esetében 500-700 utas/óra igény kielégítését kell biztosítani.

A jelentős célforgalom lebonyolítására a **Vízgyár - ECocity** területének északi és déli határánál egy-egy közúti csomópont kialakítását javasoljuk, a terület középső részére pedig az autóbuzsmegálló telepítését.

A terület déli határánál tervezett jelzőlámpás forgalomirányítású csomópont kialakításához hozzá tartozik a 2-2A út csomópontjáig tartó 2x1 sávú útpálya (mintegy 300 m hosszon) 2x2 forgalmi sávra bővítése. A csomópont egyben biztosítja a vízmű lakóterület „átmeneti” közlekedési ellátását is.

A terület középső részén, az építészeti kialakítás súlypontjában kerül kialakításra a Volán és BKV járatok közös megállója. A Külső Váci úton közlekednek jelenleg a dunakanyari térség (Dunakesztől – Vácig) ellátását biztosító autóbuszok (Újpest – városkapu metró megállóhoz kapcsolódva), melyek a Budapesti Közlekedési Szövetség részeként a városi közlekedésben is igénybe vehetők. (A Volán járatok forgalomterhelésének irányultsága kedvező módon időben éppen ellentétes a „Vízgyár” területének célforgalmával.) Szentén a Külső Váci úton közlekednek a BKV 104 és 104A járatai (Újpest – városközpont érintésével).

Az autóbuszok együttes követési ideje igen kedvező, 5-6 perces gyakoriságot jelent csúcsidejében.

A terület északi határánál tervezett jelzőtáblás forgalom szabályozású csomópont esetében a kanyarodó mozgások biztosítására önálló forgalmi sávok létesítése szükséges.

A Külső Szilágyi út közúti keresztmetszete a csomópontok célirányos telepítése következtében a „Vízgyár” területe előtti szakaszon (valamint attól északra) nem bővül.

A terület kerékpárral történő elérését a Külső Váci út terület felőli oldalán létesült kerékpárútja kedvezően szolgálja mind Újpest, mind Dunakeszi felé. A kerékpárút a Megyeri hídon keresztül a budai térséggel is közvetlen kapcsolatot teremt.

A „**Vízgyár - ECOcity**” jelentős kiterjedése folytán területen belül is javasoljuk a kerékpáros közlekedés preferálása a megfelelő burkolatok építésével és tárolóhelyek telepítésével.

A gyalogos közlekedés rendkívül nagyvonalúan biztosítható, mivel azt gépjármű forgalom – az áruszállítás időben korlátozott megjelenésén túlmenően – nem terheli, a központosított parkolási létesítmények (kétszintes mélygarázs) Külső Váci út melletti telepítése következtében.

A „**Vízgyár - ECOcity**” és a Duna-part területének összekötése az építészeti koncepció meghatározó eleme, mely a területen két gyalogos hid létesítésével történik. Természetes módon adódik így kikötő telepítésének lehetősége is.

KÖZMŰ

Ivóvízellátás

A terület korábban a felszíni vizek tisztításául szolgáló derítőmedencéknek, valamint a Vízművek egyéb vízkezelési és kiegészítő funkciójú létesítményeinek adott helyet. A felszíni vizeket a területtől nyugatra a Duna parti sávjába telepített csápos kutakból nyerték. A vízkivétel jelenleg is folyik, mégpedig a Szentendrei szigeti és a Pesti oldalon létesített kútsorokkal. A tisztítási technológia fejlődésével a Vízgyár területén belül található derítő medencékre már nincs szükség. A vizek tisztítása a szomszédos területen, az un. Káposztás megyeri víztisztítóban történik, mely helyet ad még a Káposztás megyeri medencének és gépháznak is. A Duna-parti sáv e jelentős vízkezelő és továbbító rendszerek miatt nagy átmérőjű vezetékkel érintett.

A **Vízgyár - ECOcity** területe a vízkivételi kutak külső védőövezetében található, így szigorúbb környezetvédelmi és üzemeltetési előírások vonatkoznak rá. A 123/1997. (VII.18) Korm. rendelet „A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízelésművek védelméről” fogalmazza meg a legfontosabb előírásokat.

A tervezett funkciók becsült ivóvízigénye 560 m³/d-ra tehető, mely a városi hálózatról teljes mértékben biztosítható, távlatilag pedig részben a tervezési területről.

Csatornázás

Az üzemelő vízkivételi kutak meglétéig a durván 500 m³/d-ra tehető szennyvízmennyiséget a városi közcsonnahálózatba kell vezetni. A vízbázis külső védőidoma miatt a területen belül létesítendő csatornahálózatnak ex- és infiltráció mentesnek kell lennie, ezt nyomáspróbával kell ellenőrizni.

A védőidom megszüntetését követően a területen belül önálló szennyvíztisztító elhelyezésére is mód adódik. A szennyvizek megtisztítására hagyományos eleveniszapos medencés technológia vagy zárt és **komplexebb élőgépes tisztítási** mód választható. A tisztított vizek locsolóvízként történő hasznosítása is lehetséges, esetleg a szomszédos Vízmű területen át a Dunába vezethetőek.

A csapadékvizek helyben tartásával és mechanikai tisztításával az így nyert víz a legmegfelelőbb a locsolási célokra. A víz lágy víznek tekinthető, és amennyiben nem szennyezett burkolatról került összegyűjtésre, úgy tisztának is mondható.

Energiaellátás

A tervezési területen elhelyezésre kerülő létesítmények becsült villamosenergia-igénye: 3,8 MW, hőigénye: 6,2 MW, amelyből számított gázigénye: 670 gnm³/ó. Az épületek energiaigénye csökkenthető energiatudatos épületszerkezettel, tájolással, védőnövénnyel, természetes világítással, kis energiaigényű berendezések alkalmazásával. A hálózatról történő villamosenergia vételezése tovább csökkenthető, akár meg is szüntethető nap-, valamint a szélenergia hasznosításával. A hőigény passzív ház létesítésekor már csak 4,2 MW-ra tehető, amely geotermikus energiahasznosítással is biztosítható.

Villamosenergia-ellátás

A térség közép feszültségű ellátását 10 kV-os hálózat biztosítja, amelynek táppontja a Megyeri út mellett lévő Újpest 120/10 kV-os alállomás. Az alállomásból kiinduló 10 kV-os kábelek a Váci úton található, amelyek mintegy 1,0 MW szabad kapacitással rendelkeznek. A tervezett létesítmények teljes ellátására a hálózat bővítése után van lehetőség.

Gázellátás

A térség gázellátását a Megyeri úton lévő DN 400mm méretű nagyközépnomású gerincvezeték biztosítja, amelyről az Óceánárok úton egy DN 100-as vezeték ágazik le, ami a Váci úton DN 160-as mérettel folytatódik tovább. Erről a vezetékről a tervezési területen elhelyezésre kerülő létesítmények teljes gázigénye biztosítható.

GAZDASÁGI HASZNOSÍTÁS

Gazdasági, társadalmi és kulturális adottságok

A tervezési terület hasznosításának, fenntartható működtetésének megfelelő funkciók kiválasztását a terület közvetlen és tágabb környezete adottságainak elemzése alapján tettük meg. A főbb tényezők:

- **Nagy vásárlóerő potenciál.** A hid és az M0 megépítése a terület gazdaságföldrajzi pozícióját rendkívül megerősítette: 1) az állandó és nagy forgalom gazdasági értelemben megfogható, hatékonyan kihasználható; 2) az 1 órás utazási vonzókörzetben kb. kétmillió, a 1,5 órában mintegy hárommillió ember él, tevékenykedik. Ez kiemelkedő nagyságú vásárlóerőt jelent, amelynek tekintélyes részét magas igényű és jövedelmű társadalmi csoportok alkotják.
- **Dunához közeli fekvés.** A terület újrahazsnosításából adódó „fejlesztési szabadság” önmagában is rendkívüli lehetőség, amit felerősít a Duna közelsége. Ingatlanpiaci tapasztalat, hogy a fejlesztések szempontjából: „a víz tuti tipp”.
- **Tág hasznosíthatósági kör.** A telepíthető funkciók körét növeli, hogy a terület közvetlen környezetében: 1) nincs lakott hely; 2) szegényes a funkciókínálat, 3) megengedő az építési szabályozás (a környezet védelme mellett).
- **Széles ingatlan ár/érték olló.** Nagy a különbség a terület és a környék mai piaci árszintje és potenciális értéke között.
- **Multiplikátor hatás.** A nagy potenciális érték kiaknázása felértékelő hatással jár a környező ingatlanok, sőt Újpest és Dunakeszi vonatkozásában is, ami további, hosszú távú fejlesztési, tőkevonzási lehetőséget teremt.
- **Szinergia hatás.** A térség gazdag történelmi emlékekben, művészeti, táji és kulturális értékekben, az idegenforgalmi piacon ismert, bevezetett helyszín. A megfelelő funkcióbővítéssel magasabb minőségi összhatás érhető el.

Jövőkép

A különleges helyszín különleges funkciók befogadására teszi alkalmassá a területet. Fő cél, hogy a hosszú távon adott potenciális értéket egyre inkább „csúcsra” lehessen járatni. Ennek két fő, karakteres megvalósítási útja képzelhető el, (nem számolva a kiírás szerint eleve kizárt bevásárlóközponti funkcióval):

1. **„XX. századi út”,** amely a nagy vásárlóerő potenciálra épít, pl. vendéglátás, szálloda, tömegvonzó rendezvények.
Előny: beruházások gyors megvalósítása, kecsegtető megtérülés, igényekhez való rugalmas alkalmazkodás.
Hátrány: a hasznosítás kommersz, lokális keresletre alapoz, amelyből sok hasonló van a térségben, ezért a megtérülés kockázatosabb, a projekt erősen konkurencia és konjunktúra függő.
2. **„XXI. századi út”,** amely globális ügyeket (víz, mint a XXI. sz. stratégiai kincse, megújuló energia, környezetvédelem) és lokális specifikumot (újrahazsnosított víztisztító mű) harmonizál. Mintát ad a környezet megújuló használatára, kutató bázist éltet, rekreációs szolgáltatást nyújt (konferencia, szállás, vendéglátás, múzeum, rekreáció vízen, jégen, gőzben).
Előny: nemzetközi piacot is megcélzó egyedi funkció, amely a jelen és a jövő nagy kérdéseire kínál közvetlen megoldási terepet, interaktív bemutató helyet, tematikus parkot. A terület megközelítése kiváló, ezért mind a hazai, mind a nemzetközi érdeklődők számára elérhető, nyereségessé tehető, idegenforgalmi szempontból értékesíthető.
Hátrány: a szakmai előkészítés, a tőkebevonás gondos szervezést, erős marketing tevékenységet igényel, mivel új, európai ismertséget megcélzó, piacvezető funkció bevezetéséről van szó. Ezért szükség van a bevonható hazai és külföldi tőke feltérképezésére, továbbá uniós (esetleg Európán kívüli) környezetvédelmi kutatási források feltárására, a nemzetközi és hazai szakmai támogató kör, a civil és a politikai szféra együttműködésének megszervezésére.

Javaslat

A lehetőségek elemzése alapján a „XXI. századi út” megvalósítását javasoljuk, három nagy ütemre bontva:

- I. **Ütem.** A területen először a bevétel generáló funkciók valósulnak meg, pl. szálloda, vendéglátás, egyéb idegenforgalmi kínálat. A bevétel fejlesztésre történő visszaforgatása során fokozatosan bővül a funkcióskála. Elkezdődik az uniós és a hazai források, ill. a szakmai befektetők bevonásának előkészítése a kutatóbázis (K+F) és a múzeum megvalósítására.
- II. **Ütem.** Eredményes működés esetén üzleti és szakmai kezdeményezések, marketing akciók indulnak a vonzerő fokozása érdekében: Dunapart mente hasznosítása, lakó-, újabb kutató, oktatási és bemutató projektek.
- III. **Ütem.** A fejlesztések eredményeként a terület alkalmas – a „város a városban” elvet követve – **ökováros** kialakítására, amely nemcsak önálló a víz- és energiahasználatban, hanem egyre nagyobb körzetet képes ellátni szolgáltatásaival, ezáltal munkahelyeket is teremt. A projekt a fenntartható építés és üzemeltetés referencia modelljévé válik.

Amennyiben az ökováros funkció életképesnek bizonyul, akkor a telep nagy nemzetközi kutató-fejlesztő bázissá építhető ki. A bővített tevékenységkör kiterjedne az **önfenntartó** (vízből, megújuló energiából önálló, gazdaságilag önfinanszírozó) **projektek**, majd **városrészek**, **települések** kialakításának kutatására, beleértve a passzív és autonóm házak technológiájának továbbfejlesztését is. Ebben a léptékben már szükség van az érintett önkormányzatok, a főváros, a régió és a magyar kormányzat közötti szoros együttműködés létrehozására, a projekt nemzetközi diplomáciai gondozására.

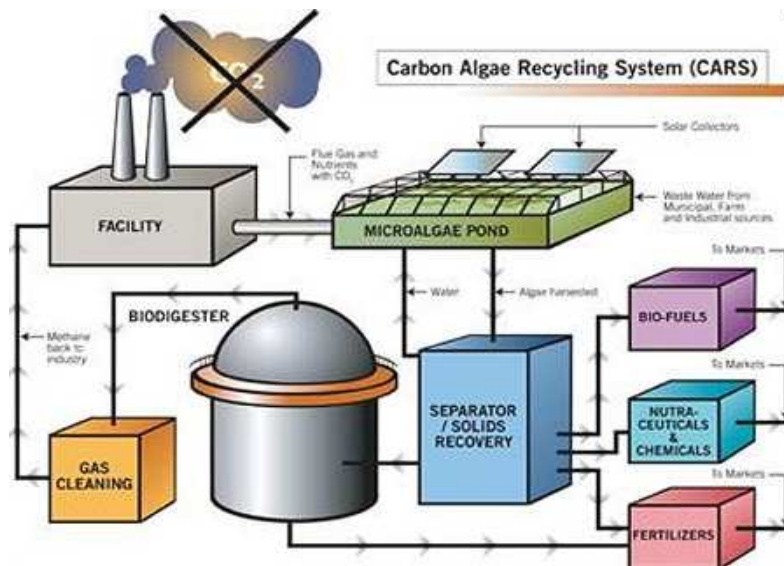

1. ábra: Beddington Zero Energy Development (www.zedfactory.com/)

2. ábra: Beddington Zero Energy Development (www.zedfactory.com/)

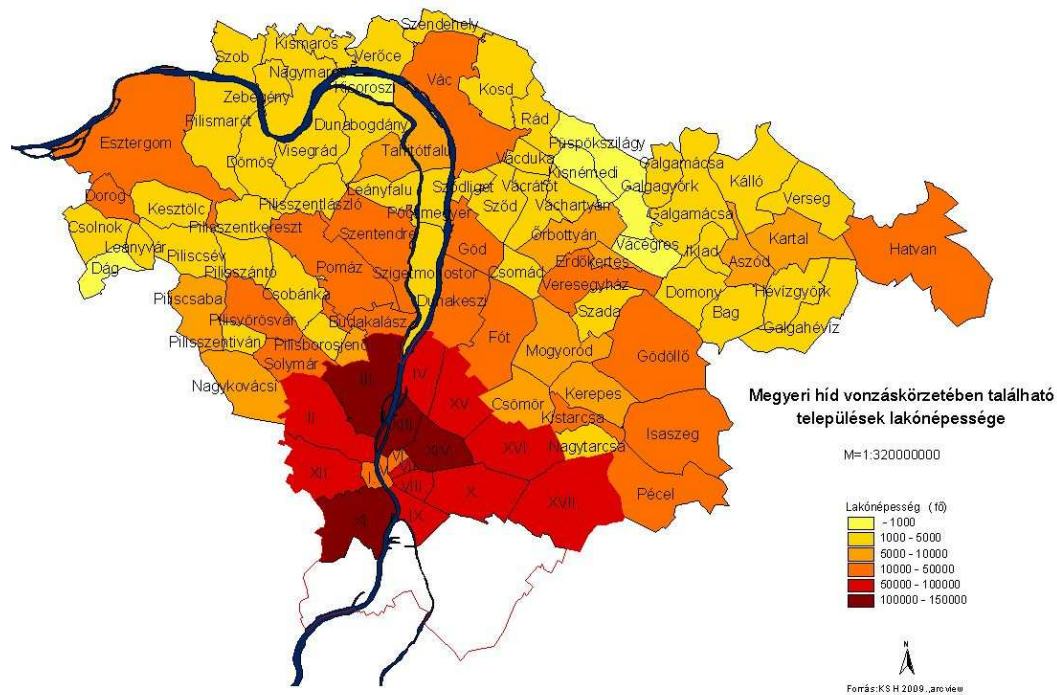
3. ábra: Algafarm biotechnológiai működése ([://www.inhabitat.com/2008/07/14/new-submission-30](http://www.inhabitat.com/2008/07/14/new-submission-30))

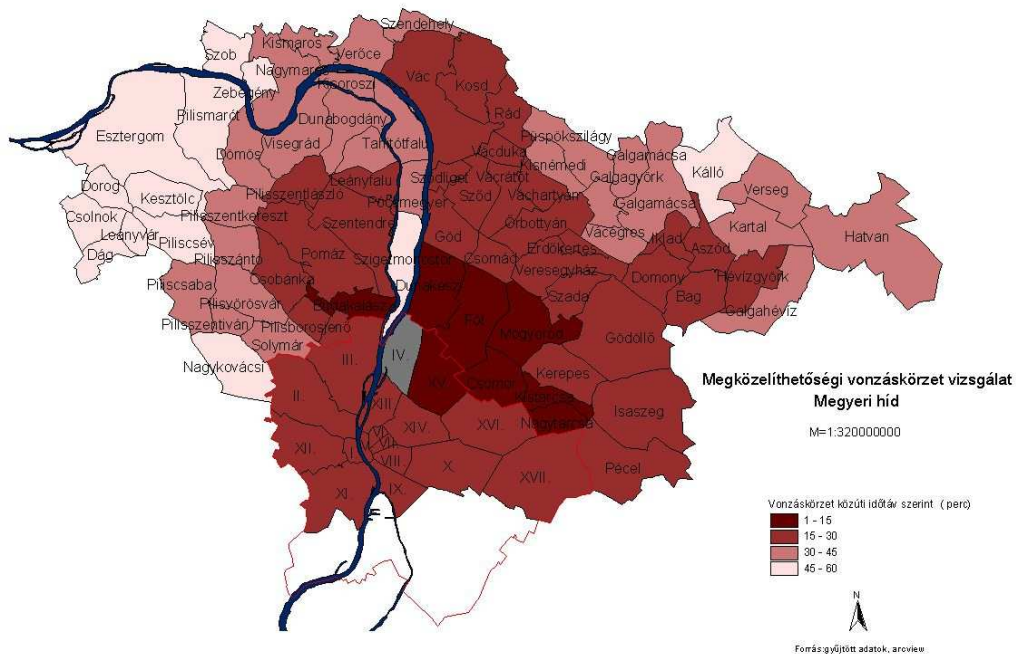
4. ábra: mikroalgás Fotobio Reaktor ([://www.inhabitat.com/2008/07/14/new-submission-30](http://www.inhabitat.com/2008/07/14/new-submission-30))

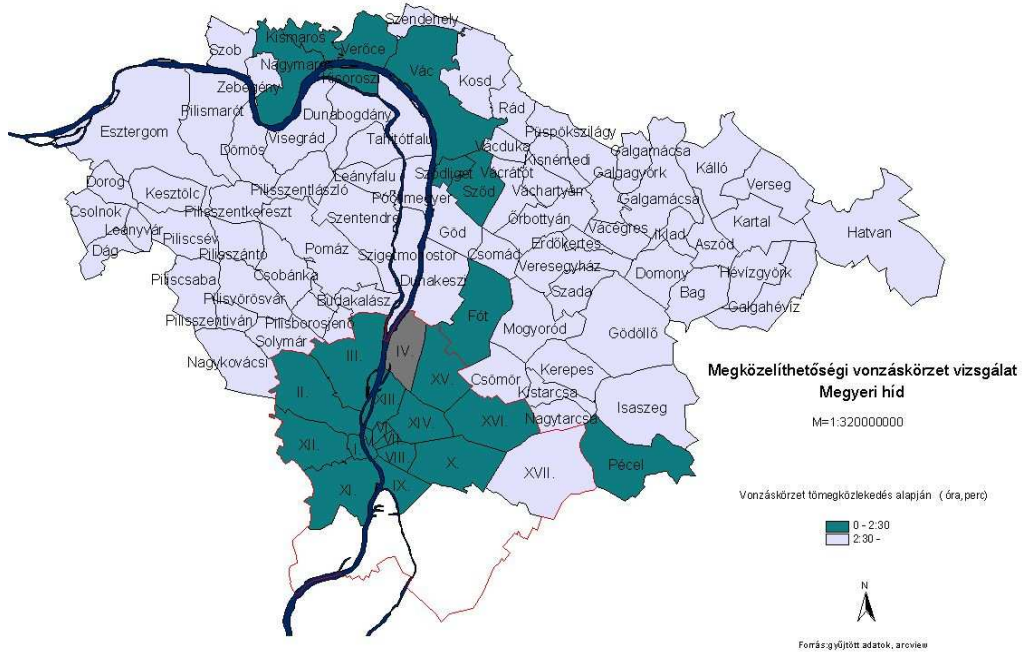
5. ábra: mikroalgás Fotobio Reaktor Farm ([://www.inhabitat.com/2008/07/14/new-submission-30](http://www.inhabitat.com/2008/07/14/new-submission-30))

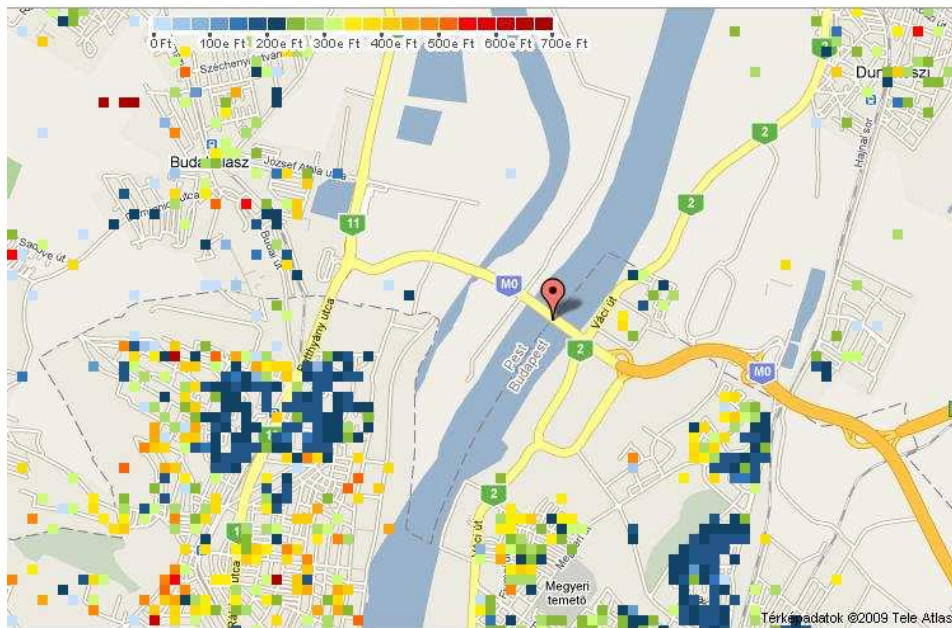
6. ábra: A tervezési terület vonzáskörzetének lakosság száma, kb. 1 óráns megközelítésen belül (Forrás: KSH adatok alapján, 2009.01.01.)

7. ábra: A tervezési terület megközelíthetősége időtávok (perc) alapján, települési átlagonként, gépkocsival (Forrás: KSH adatok alapján, 2009.01.01.)

8. ábra: Megyeri híd megközelíthetősége időtávok (óra, perc) alapján, települési átlagonként, közösségi közlekedéssel (Forrás: KSH adatok alapján, 2009.01.01.)

9. ábra: Megyeri híd közvetlen környezetének ingatlanár hőterképe, 2009. évben (árak emelkedése a meleg színek felé haladva) Forrás: www.realio.hu